

Republica Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE

ACORD Nr. 352
din 07-04-2008

**ACORD ÎNTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI REPUBLICA SLOVACĂ PRIVIND
PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA RECIPROCĂ A INVESTIȚIILOR***

Publicat : 30-12-2015 în *Tratate Internaționale* Nr. 46 art. 352

**Întocmit la Chișinău la 7 aprilie 2008.*

În vigoare din 15 noiembrie 2009.

Republica Moldova și Republica Slovacă (denumite în continuare *Părți Contractante*),
dorind să intensifice cooperarea lor economică în avantajul reciproc al ambelor state,
având drept scop crearea și menținerea condițiilor favorabile pentru efectuarea investițiilor
investitorilor unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante,
recunoscând că promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor în baza prezentului Acord,
va stimula inițiativa de afaceri în acest domeniu,
au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

Definiții

În scopul prezentului Acord:

1. Noțiunea "investiție" se referă la orice gen de patrimoniu investite de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în conformitate cu legislația acesteia și include în particular, dar nu în exclusivitate:

a) proprietatea mobilă și imobiliară, precum și orice alte drepturi de proprietate, așa ca ipoteci, garanții, gajuri;

b) cote părți, acțiuni, obligațiuni și alte tipuri de participare într-o companie sau oricare întreprindere de afaceri și drepturile s-au interesele derivate din acestea;

c) creanțe monetare sau orice alte creanțe și drepturi contractuale cu valoare economică:

d) drepturi de proprietate intelectuală, definite în acordurile multilaterale încheiate în cadrul

Organizației Mondiale pentru Proprietatea Intelectuală, în măsura în care ambele Părți Contractante sunt părți la aceasta, în special, dar nu în exclusivitate: drepturile de proprietate industrială, drepturile de autor și drepturile conexe, mărcile comerciale, patentele, proiectele industriale și procesele tehnice, drepturile în diverse întreprinderi, know-how, secretele comerciale, denumirile comerciale și goodwill;

e) concesiuni comerciale cu valoare economică conferite prin legea publică sau în virtutea unui contract, precum și orice licențe sau autorizații potrivit legii, inclusiv concesiuni în vederea explorării, extragerii și exploatării resurselor naturale.

Orice modificare a formei în care bunurile au fost investite sau reinvestite, nu va afecta caracterul lor de investiție.

2. Noțiunea "venituri" definește câștigurile obținute din investiții și include în particular, dar nu în exclusivitate, profiturile, dobânzile, creșterea de capital, dividendele, royalty și alte remunerări.

3. noțiunea "investitor" înseamnă orice persoană fizică sau juridică a unei Părți Contractante ce investește pe teritoriul celeilalte Părți Contractante:

a) noțiunea „persoană fizică” înseamnă persoana fizică care deține cetățenia acelei Părți Contractante în conformitate cu legislația sa; și

b) Noțiunea „persoană juridică” înseamnă orice entitate înregistrată s-au constituită în conformitate cu legislația uneia din Părțile Contractante și care are oficiul înregistrat, administrația centrală sau își desfășoară principala activitate economică pe teritoriul uneia din Părțile Contractante. Deși, chiar dacă persoana juridică are oficiul înregistrat pe teritoriul uneia din părți, operațiunile sale trebuie să posede o legătură reală și continuă cu economia uneia dintre părți și să desfășoare activități economice reale pe teritoriul uneia din părțile Contractante.

4. Noțiunea "teritoriu" înseamnă:

a) cu referință la Republica Slovacă suprafața geografică alcătuită din sol, subsol, ape și coloana de aer de deasupra solului și apelor asupra căreia își exercită drepturile suverane și jurisdicția sa deplină și exclusivă, în conformitate cu dreptul internațional;

b) cu referință la Republica Moldova: suprafața geografică alcătuită din sol, subsol, ape și coloana de aer de deasupra solului și apelor cuprins între frontierele sale, asupra cărora Republica Moldova își exercită drepturile suverane și jurisdicția sa deplină și exclusivă, în conformitate cu legislația sa și cu dreptul internațional.

5. Noțiunea „valută liber convertibilă” înseamnă valuta care este frecvent utilizată la efectuarea plăților în tranzacțiile internaționale și frecvent utilizate pe principalele piețe de schimb internaționale.

6. Noțiunea „scop public” este stabilită în conformitate cu prevederile legislației naționale a fiecărei din Părțile Contractante.

Articolul 2

Promovarea și protejarea investițiilor

1. Fiecare Parte Contractantă va stimula și va crea condiții favorabile pe teritoriul său pentru investitorii celeilalte Părți Contractante pentru a efectua investiții în teritoriul său și va admite aceste investiții în conformitate cu legislația sa.

2. Investițiilor investitorilor fiecărei Părți Contractante le va fi acordat permanent un tratament just și echitabil și vor beneficia de protecție și securitate deplină pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. Nici o parte Contractantă nu va prejudicia prin măsuri irezonabile sau discriminatorii operațiunile, managementul, menținerea, folosirea sau dispunerea de investițiile pe teritoriul statului său a investitorilor celeilalte Părți Contractante.

Articolul 3

Tratamentul național și tratamentul națiunii celei mai favorizate

1. Fiecare Parte Contractantă va acorda în teritoriul său investițiilor și veniturilor investitorilor celeilalte Părți Contractante un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat investițiilor și veniturilor propriilor săi investitori sau investițiilor și veniturilor investitorilor oricărui alt Stat terț, oricare este mai favorabil pentru investitorii în cauză.

2. Fiecare Parte Contractantă va acorda pe teritoriul său investitorilor celeilalte Părți Contractante în ceea ce privește managementul, menținerea, posedarea, folosirea sau dispoziția investițiilor lor, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat investitorilor săi proprii sau investitorilor oricărui Stat terț, oricare este mai favorabil pentru investitorii în cauză.

3. Prevederile conform alineatelor 1 și 2 ale prezentului Articol nu vor fi interpretate în sensul de a obliga o Parte Contractantă să acorde investitorilor celeilalte Părți Contractante avantajul unui tratament, preferință sau privilegiu, care pot fi acordate de către prima Parte Contractantă ce rezultă dintr-un acord sau aranjament internațional, ce se referă complet sau parțial la impozitare.

4. Tratamentul nediscriminatoriu, tratamentul național și a națiunii celei mai favorizate prevăzute în prezentul Acord nu se vor răsfrânge asupra avantajelor actuale sau viitoare acordate de către oricare Parte Contractantă, în virtutea calității sale de membru, sau asociat la, o uniune vamală, economică sau valutară, piață comună sau zonă de comerț liber, cetățenilor săi sau companiilor sale, a Statelor Membre a unei asemenea uniuni, piețe comune sau zone de comerț liber, sau a oricărui Stat terț.

Articolul 4

Compensația pentru pierderi

1. Dacă investițiile investitorilor uneia dintre Părțile Contractante suferă pierderi pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cauzate de război, conflict armat, de o stare de urgență națională, revoltă, tulburări civile, dezordine sau alte evenimente similare, lor li se asigură tratament, privind restituirea, despăgubirea, compensația sau altă reglare din partea ultimei Părți Contractante, nu mai puțin favorabil decât tratamentul pe care ultima Parte Contractantă îl asigură propriilor investitori sau investitorilor unui Stat terț, în funcție de cel care este mai favorabil.

2. Indiferent de alineatul 1 al acestui Articol, investitorii unei Părți Contractante, care au

suferit pierderi pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cauzate de oricare din evenimentele enumerate în alineatul menționat prin:

- confiscarea proprietății lor de către forțele sau autoritățile ultimei Părți Contractante; sau
- distrugerea proprietății lor de către forțele sau autoritățile ultimei Părți Contractante, nefiind aceasta cauzată de ostilități militare sau nefiind necesară în circumstanțele create,

primesc o restituire sau o compensare adecvată nu mai puțin favorabilă decât acele, care ar fi acordate în aceleași circumstanțe unui investitor ale celeilalte Părți Contractante sau unui investitor a oricărui alt Stat.

Articolul 5

Exproprierea

1. Investițiile investitorilor unei Părți Contractante nu vor fi naționalizate, expropriate sau supuse oricăror altor măsuri cu efect echivalent naționalizării sau exproprierii și care are drept rezultat un transfer formal de drept sau confiscarea directă (denumită în continuare "expropriere") pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cu excepția cazurilor când exproprierea se efectuează în scop public, și însoțită de o compensare promptă, adecvată și efectivă. Exproprierea urmează a fi efectuată în baza nondiscriminatorie în conformitate și în baza unor proceduri legale.

Asemenea compensare va totaliza valoarea de piață a investițiilor expropriate la data imediat anterioară exproprierii sau înainte de momentul, când exproprierea a fost anunțată sau făcută public cunoscută, în dependență de ceea ce se va întâmpla mai curând, va include dobânda comercială utilizată din momentul exproprierii până la data plății și va fi realizată efectiv. Compensarea va fi efectuată într-o valută liber convertibilă sau în altă valută, conform înțelegerii dintre investitor și partea Contractantă care achită compensarea respectivă.

2. Atât în cazul exproprierii cât și a compensării, Partea Contractantă va acorda un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor investitori, sau investitorilor unui stat terț.

Articolul 6

Transferurile

1. Fiecare Parte Contractantă va garanta investitorilor celeilalte Părți Contractante, după îndeplinirea obligațiilor lor fiscale, transferul liber al plăților, incluzând atât investițiile cât și veniturile din acestea. Aceste transferuri vor include în special, dar nu în exclusivitate:

- a) profitul net, profit de capital, dividendele, dobânzile, royalties, onorariile și oricare alt venit curent acumulat în baza investițiilor;
- b) sumele rezultate din lichidarea totală sau parțială sau din înstrăinarea investiției;
- c) sumele destinate rambursării împrumuturilor referitoare la investiții;
- d) remunerările cetățenilor sau rezidenților celeilalte Părți Contractante care au autorizație de lucru în legătură cu investițiile pe teritoriul statului său;
- e) resursele suplimentare necesare pentru menținerea și dezvoltarea investițiilor existente;
- c) compensarea în virtutea articolelor 4 și 5 ale prezentului Acord.

2. Toate transferurile prevăzute în prezentul Acord urmează a fi efectuate fără întârzieri nejustificate, în valută liber convertibilă sau în altă valută, conform înțelegerii dintre investitor și partea Contractantă care efectuează transferul respectiv. În cazul unor asemenea întârzieri în efectuarea transferurilor necesare, investitorul prejudiciat va avea dreptul să primească dobânzile pentru perioada acestei întârzieri.

3. Indiferent de paragrafele 1 și 2 ale prezentului articol, o Parte Contractantă poate, în conformitate cu legislația sa, să adopte și să mențină măsuri în privința capitalului internațional și a sumelor de transfer și în particular dar nu în exclusivitate în următoarele cazuri:

a) în cazul unei balanțe serioase de achitări și dificultăți financiare externe sau în cazul pericolului apariției unor asemenea situații; sau

b) în cazurile în care, în circumstanțe excepționale, deplasarea capitalului cauzează sau amenință să creeze unele dificultăți serioase pentru managementul macroeconomic, în particular, politica monetară ratei de schimb valutar; sau

c) în cazuri excepționale de sancțiuni economice.

4. Măsurile prevăzute în paragraful 3 al prezentului Articol:

a) nu vor depăși cadrul de circumstanțe menționate în paragraful 3 al prezentului Articol;

b) vor fi temporare și vor fi înlăturate îndată ce condițiile o vor permite; și

c) va fi prompt notificată cealaltă Parte Contractantă.

Articolul 7

Subrogarea

1. Dacă o Parte Contractantă sau o instituție împuternicită a ei, efectuează o plată investitorilor săi în baza unei garanții sau acordată în legătură cu riscurile investițiilor pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cealaltă Parte Contractantă va recunoaște:

a) transmiterea tuturor drepturilor și pretențiilor acestui investitor în baza legii sau a tratatelor juridice asupra primei Părți Contractante sau a instituției împuternicite a ei; și

b) prima Parte Contractantă sau instituția împuternicită a ei are dreptul în virtutea subrogării să exercite aceste drepturi și să aplice aceste revendicări ale acestor investitori.

2. Drepturile sau pretențiile subrogate nu vor depăși drepturile inițiale sau pretențiile investitorului.

Articolul 8

Reglementarea diferendelor dintre o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante

1. Orice diferend dintre o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante vor "fi reglementate, în măsura posibilităților, pe cale amiabilă de către părțile participante la diferend.

2. Dacă diferendul nu poate fi soluționat în timp de șase luni de la data notificării diferendului de către oricare din părți, acesta va fi supus pe baza cererii și alegerii investitorului Părții Contractante:

a) către Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor legate de Investiții, instituit prin Convenția din 18 martie 1965 pentru Reglementarea Diferendelor legate de Investiții între State și resortisanți ai altor state, numai în cazul în care ambele Părți Contractante sunt semnatare ale acestei Convenții sau

b) unui tribunal arbitrar ad-hoc în conformitate cu Regulile de Arbitrare ale Comisiei Națiunilor Unite privind Legislația Comercială Internațională (UNCITRAL).

Fiecare Parte Contractantă își acordă consimțământul de a supune jurisdicției arbitrajului internațional menționat în subparagrafele a) și b).

Sentința va fi definitivă și obligatorie pentru ambele părți la diferend. Fiecare Parte Contractantă va asigura recunoașterea și executarea sentinței în conformitate cu legislația națională.

Articolul 9

Reglementarea diferendelor dintre Părțile Contractante

1. Părțile Contractante convin de a se consulta prompt, la solicitarea oricărei Părți Contractante, spre a soluționa orice diferend apărui în conexiune cu prezentul Acord, sau în legătură cu interpretarea sau aplicarea prezentului Acord. Părțile Contractante convin de asemenea de a se consulta prompt ori de câte ori o Parte Contractantă consideră necesară introducerea unor modificări pentru a asigura compatibilitatea dintre prezentul Acord și Tratatetele de bază ale Comunității Europene pentru a asigura compatibilitatea.

2. Dacă diferendul nu va fi reglementat timp de șase luni, acesta, la solicitarea uneia dintre Părțile Contractante va fi supus unui tribunal de arbitraj în conformitate cu prevederile acestui Articol.

3. Tribunal de arbitraj va fi constituit de la caz la caz, precum urmează. În decurs de două luni de la data în care o Parte Contractantă a informat cealaltă Parte Contractantă despre intenția sa de a supune diferendul unui tribunal de arbitraj, fiecare Parte Contractantă va desemna câte un arbitru al tribunalului. Ambii arbitri vor alege un cetățean al unui Stat terț, care cu acordul celor două Părți Contractante, va fi numit în calitate de președinte al tribunalului (denumit în continuare "Președinte"). Președintele va fi numit în decursul a trei luni următoare de la data desemnării celor doi arbitri.

4. În cazul, în care termenele prevăzute în alineatul 3 al acestui Articol nu sunt respectate, fiecare Parte Contractantă poate să se adreseze Președintelui Curții Internaționale de Justiție pentru a face numirile necesare. Dacă Președintele Curții Internaționale de Justiție este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante, sau din alte motive, este împiedicat să exercite această funcție, vicepreședintele va fi invitat să facă numirile necesare. Dacă vicepreședintele este de asemenea cetățean al uneia dintre Părțile Contractante sau este împiedicat să exercite această funcție, membrul Curții Internaționale de Justiție care nu este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante, cu cea mai mare vechime în muncă, va fi invitat să facă numirile necesare.

5. Tribunalul de arbitraj adoptă deciziile prin majoritate de voturi. Aceste decizii sunt

obligatorii. Fiecare Parte Contractantă suportă cheltuielile legate de membrul său și de reprezentarea sa la procedura de arbitraj. Cheltuielile legate de președinte, precum și celelalte cheltuieli, vor fi suportate în măsura egală de către ambele Părți Contractante.

Articolul 10

Consultații și schimbul de informație

1. În baza solicitării oricărei din Părțile Contractante, cealaltă Parte Contractantă va consimți prompt asupra începerii consultațiilor asupra interpretării și aplicării prezentului Acord. În baza solicitării oricăreia din Părțile Contractante va avea loc schimbul de informații asupra impactului pe care legislația, deciziile administrative, practicile sau procedurile, sau politicile celeilalte Părți Contractante o poate avea asupra investițiilor aflate sub incidența prezentului Acord.

2. Consultările prevăzute în prezentul Articol vor include consultările privind modificările considerate necesare de către o Parte Contractantă pentru asigurarea compatibilității dintre prezentul Acord și Tratatul de bază ale Comunității Europene.

Articolul 11

Aplicarea altor Reguli și Prevederi Speciale

1. În cazul în care o problemă simultan cade sub incidența atât a prevederilor prezentului Acord cât și a unui alt Acord Internațional la care ambele Părți semnatare sunt semnatare, nici o prevedere a prezentului Acord nu va împiedica oricare din Părțile Contractante sau oricare din investitorii săi, care posedă investiții pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, să beneficieze de acele prevederi, care sunt mai avantajoase în cazul său.

2. Dacă tratamentul pe care o Parte Contractantă urmează să îl acorde investițiilor sau investitorilor celeilalte Părți Contractante, în conformitate cu legislația sa sau cu celelalte prevederi specifice ale contractului, este mai favorabil decât cel prevăzut de prezentul Acord, atunci va fi acordat tratamentul cel mai favorabil.

3. Toate referirile din prezentul Acord cu privire la măsurile unei Părți Contractante vor include măsuri aplicabile, în conformitate cu legislația Uniunii Europene pe teritoriul acelei Părți Contractante, în conformitate cu calitatea sa de membru la Uniunea Europeană.

Articolul 12

Aplicarea prezentului Acord

Prezentul Acord va fi aplicat față de investițiile efectuate atât anterior intrării lui în vigoare pentru Părțile Contractante implicate precum și față de investițiile efectuate după intrarea lui în vigoare.

Prezentul Acord se va aplica față de investițiile existente la data intrării în vigoare precum și față de investițiile efectuate după intrarea sa în vigoare.

Articolul 13

Intrarea în vigoare, durata și denunțarea

1. Prezentul Acord va intra în vigoare în cea de-a 90-a zi de la data ultimei notificări, prin canale diplomatice, privind îndeplinirea de către Părțile Contractante a procedurilor interne necesare pentru intrarea acestuia în vigoare.

2. Prezentul Acord se încheie pentru o perioadă de zece ani și va rămâne în vigoare pentru următoarele perioade de zece ani, dacă nici o Parte Contractantă cu cel puțin un an înainte de expirarea perioadei de acțiune a Acordului nu va notifica în scris, cealaltă Parte Contractantă despre intenția sa de a-l denunța.

3. Cât privește investițiile efectuate anterior denunțării prezentului Acord, prevederile Acordului vor continua să fie efective pentru o perioadă de zece ani din data denunțării prezentului Acord.

Drept pentru care subsemnații, pe deplin autorizați de către Guvernele lor respective, au semnat prezentul Acord.

Întocmit la Chișinău, la 7 aprilie 2008, în două exemplare originale, fiecare în limbile moldovenească, slovacă și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul divergenței de interpretare, textul în limba engleză va fi de referință.

**AGREEMENT
BETWEEN THE REPUBLIC OF MOLDOVA
AND THE SLOVAK REPUBLIC FOR
THE PROMOTION AND RECIPROCAL
PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Republic of Moldova and the Slovak Republic (hereinafter referred to as the *Contracting Parties*),

desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both States, *intending* to create and maintain favourable conditions for investments of investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, and

conscious that the promotion and reciprocal protection of investments, according to the present Agreement, stimulates business initiatives in this field,

have agreed as follows:

**Article 1
Definitions**

For the purposes of this Agreement:

1. "investment" means every kind of asset invested by investors of one Contracting Party in the territory of State of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter Contracting Party and in particular, though not exclusively, includes:

a) movable and immovable property, and any other property rights, such as mortgages,